

PATVIRTINTA
Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“
pagrindinės mokyklos direktoriaus
2025 m. kovo 6 d.
įsakymu Nr. V1-50

VILNIAUS R. BEZDONIŲ „SAULĖTEKIO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ CIVILINĖS SAUGOS MOKYMŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) darbuotojų civilinės saugos mokymų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja Mokyklos darbuotojų civilinės saugos mokymų organizavimą ir vykdymą.
2. Civilinės saugos mokymas – tai veikla, kuria siekiama darbuotojams suteikti reikiamų civilinės saugos žinių ir gebėjimų, tobulinti įgūdžius ir gebėjimus pasirengti ir veiksmingai organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymą.
3. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ (2023 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 971 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ redakcija).
4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir kituose civilinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS CIVILINĖS SAUGOS MOKYMŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Civilinės saugos mokymų tikslai yra:
 - 5.1. civilinės saugos sistemos parengties stiprinimas;
 - 5.2. Mokyklos darbuotojų mokymas ir rengimas, kaip elgtis gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms;
 - 5.3. bendruomenės pasitikėjimo skatinimas civilinės saugos sistemos veikla.
6. Civilinės saugos mokymo uždaviniai yra:
 - 6.1. mokyti civilinės saugos Mokyklos darbuotojus, tobulinti jų kvalifikaciją civilinės saugos srityje;
 - 6.2. mokyti Mokyklos darbuotojus, kaip pasirengti galimoms ekstremaliosioms situacijoms, kaip elgtis joms gresiant ar susidarius;
 - 6.3. suteikti žinių apie galimus gamtinio, techninio, ekologinio ir socialinio pobūdžio pavojus, mokyti saugaus elgesio ir būtinų veiksmų ekstremaliųjų situacijų metu.

III SKYRIUS CIVILINĖS SAUGOS MOKYMŲ PLANAVIMAS, ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

7. Mokyklos civilinės saugos mokymai gali būti vykdomi nuotoliniu, kontaktiniu ar hibridiniu būdu, kai lygiagrečiai derinami nuotolinis ir kontaktinis mokymas.
8. Mokymo metu turi dominuoti aktyvūs mokymo metodai, interaktyviosios paskaitos, praktiniai užsiėmimai, kurie įtrauktų besimokantį darbuotoją į mokymo procesą ir užtikrintų praktinių įgūdžių ir kompetencijų įgijimą.

9. Išklausti civilinės saugos mokymo programos kursą privalo Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo. Mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo periodiškumas – 4 val. kas 3 metus.

10. Darbuotojų civilinės saugos mokymus darbo vietose organizuoja Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

11. Civilinės saugos mokymus darbo vietoje sudaro:

11.1. mokymai, vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus patvirtinta civilinės saugos mokymo programa, kurią sudaro šios temos:

11.1.1. **Ekstremaliosios situacijos:**

11.1.1.1. gamtinio pobūdžio situacijos. Aptariamos ir vertinamos gamtinio pobūdžio situacijos (potvyniai, uraganai, sausros, speigai, epidemijos, epizootijos, epifitotijos ir kt.) ir jų poveikis piliečių saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai;

11.1.1.2. techninio pobūdžio situacijos. Analizuojamos techninio pobūdžio situacijos (cheminiai incidentai, radiaciniai incidentai, avarijos branduolinėse elektrinėse, didelio masto gaisrai, automobilių avarijos, geležinkelio transporto eismo įvykiai ir aviakatastrofos) ir jų poveikis piliečių saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai;

11.1.1.3. socialinio pobūdžio situacijos. Susipažinama su socialinio pobūdžio situacijomis (masinės riaušės ir neramumai, blokados, provokacijos, diversijos, teroro aktai, taip pat kariniai veiksmai Lietuvos ar kaimyninės valstybės teritorijoje ir kt.) ir jų poveikiu saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai;

11.1.1.4. ekologinio pobūdžio situacijos. Aptariamos ekologinio pobūdžio situacijos (maisto ir (ar) oro tarša, pramoninės avarijos ir t. t.) ir jų poveikis gyventojų saugumui. Nagrinėjamas apsaugos nuo šių pavojų organizavimas, tarp jų ir asmenų su negalia poreikiai.

11.1.2. **Pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms:**

11.1.2.1. nacionalinė rizikos analizė. Supažindinama su valstybės lygio ekstremaliosiomis situacijomis, numatytomis nacionaliniame galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos vertinime;

11.1.2.2. ekstremaliųjų situacijų valdymo planai. Supažindinama su Valstybiniu ekstremaliųjų situacijų valdymo planu, savivaldybės institucijų ir įstaigų funkcijomis ir uždaviniais, numatytais šiame plane;

11.1.2.3. savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas. Aptariamos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytos užduotys kitai įstaigai, ūkio subjektui ir veiklos vykdytojui;

11.1.2.4. kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo ekstremaliųjų situacijų valdymo planas. Analizuojami šiame plane numatyti pavojai, jų galimas poveikis kitai įstaigai, ūkio subjektui ir veiklos vykdytojui, jų veiklos stabilumui. Įvertinamos kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo numatytos prevencijos priemonės šiems pavojams mažinti. Kaupiamos būtinos priemonės ir asmeninės apsaugos priemonės, siekiant užtikrinti kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo nepertraukiamos veiklos vykdymą, susipažinama su šių priemonių panaudojimo tvarka;

11.1.2.5. kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo darbuotojų perspėjimo organizavimas. Aptariamos techninės ir organizacinės priemonės, kurios bus naudojamos darbuotojams perspėti ir informuoti, priemonės, kurios bus naudojamos asmenims su negalia perspėti, atsižvelgiant į negalios (regos, klausos, intelekto) pobūdį. Supažindinama su perspėjimo signalais ir veiksmais, reaguojant į perspėjimo signalus, taip pat su alternatyvomis rasti informaciją neveikiant ryšiui;

11.1.2.6. valstybinis gyventojų apsaugos planas branduolinės ar radiologinės avarijos atveju. Supažindinama su savivaldybės institucijų ir įstaigų funkcijomis ir uždaviniais, numatytais šiame plane, su maisto ir kitų atsargų kaupimo principais, aptariama išvykimo krepšio paskirtis, apsvarstoma jo sudėtis. Aptariamas gyventojų, įskaitant ir asmenis su negalia, evakavimo organizavimas. Analizuojama surinkimo, tarpinių evakavimo punktų, priėmimų punktų paskirtis evakavimo metu.

11.1.3. **Pasirengimas karui ir kitiems konfliktams:**

11.1.3.1. pasirengimas valstybės gynybai. Detalizuojama, koks reikalingas pasirengimas iki mobilizacijos ir (ar) karo padėties paskelbimo. Mobilizacijos ir (ar) karo padėties paskelbimo metu reikės užtikrinti valstybės gyvybinių funkcijų tęstinumą. Informuoti, kaip keisis kitos įstaigos, ūkio subjekto ir veiklos vykdytojo darbuotojų darbo specifika, koks bus poveikis darbuotojų saugumui, koks bus civilinio mobilizacinio personalo rezervo vaidmuo mobilizacijos ir (ar) karo metu;

11.1.3.2. hibridinės grėsmės. Aptiriamos hibridinės grėsmės nacionaliniu lygiu – priešiško valstybinio arba nevalstybinio veikėjo veiksmai, kurie sukelia žalą valstybės gyvybinėms funkcijoms ir politinių sprendimų, susijusių su valstybės interesais, priėmimui, jų efektyviam įgyvendinimui ir piliečių pasitikėjimui valstybės institucijomis, reikalauja koordinuotų valstybės ir savivaldos institucijų veiksmų, siekiant sumažinti patiriamą žalą ir užkirsti kelią tokio pobūdžio žalos pasireiškimui ateityje. Supažindinama su hibridinėmis grėsmėmis pagal sektorius ir (ar) sritis (informacinis saugumas, kibernetinis saugumas, ekonomika, žvalgyba, kinetika, teisinė erdvė ir t. t.), jų žalos intensyvumu ir mastu. Išskiriamos dvi pagrindinės hibridinės grėsmės:

11.1.3.2.1. informacinis saugumas. Nagrinėjami dezinformacijos, informacinio karo pagrindiniai tikslai, užsienio žvalgybų veiklos keliai pavojai. Mokomasi, kaip atpažinti nusikalstamų, radikalių, teroristinių ir kitų pavojingų organizacijų veikimą;

11.1.3.2.2. kibernetinis saugumas. Aptariami kibernetinio saugumo gebėjimai, saugaus elgesio kibernetinėje erdvėje principai. Nagrinėjama, kas yra informacinė higiena, kompiuterių virusai ir kitokia kenkėjiška programinė įranga. Susipažinama su įsilaužėlių veikimo principais ir metodais.

11.1.4. **išgyvenimo miesto ir gamtinėse vietovėse principai.** Apibūdinamas savivaldybėje numatytas priedangų, kolektyvinės apsaugos statinių tinklas. Supažindinama, kokios gali būti kitos laikinos saugios vietos. Analizuojamas piliečių elgesys bombardavimo metu.

11.2. mokymasis veikti vadovaujantis Mokyklos ekstremaliųjų situacijų valdymo planu.

12. Civilinės saugos mokymams darbo vietoje kasmet turi būti skiriamos ne mažiau kaip 2 akademinės valandos. Atsižvelgiant į aktualijas galima pasirinkti papildomas civilinės saugos temas ir (ar) ilginti numatytą mokymo trukmę.

13. Mokyklos darbuotojų civilinės saugos mokymų programą, mokymų planą ir mokymų tvarkos aprašą tvirtina Mokyklos direktorius.

14. Darbuotojų civilinės saugos mokymai yra įforminami protokolu, kurį pasirašo, Mokyklos direktorius arba asmuo, vykdęs mokymus, kuriame nurodoma darbuotojų civilinės saugos mokymų metu nagrinėjamos temos (Priedas Nr. 1).

15. Mokyklos mokymo programa, kurią patvirtina direktorius, yra sudaroma kiekvienais metais.

16. Mokyklos civilinės saugos pratybos ir darbuotojų mokymai pagal Mokyklos direktoriaus patvirtintą civilinės saugos mokymo programą vykdomi įstaigos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane numatytais terminais.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Civilinės saugos mokymus Mokykloje kontroliuoja direktorius arba direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo. Tiek Mokyklos direktorius, tiek įsakymu paskirtas asmuo, įsipareigoja vadovautis ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planu planuojant, organizuojant ir vykdant civilinės saugos darbuotojų mokymus.

18. Esant reikalui, Mokyklos darbuotojų civilinės saugos mokymų įvykdymui pasitelkiami kitų įstaigų kvalifikuoti specialistai.

19. Išlaidas, susijusias su darbuotojų civilinės saugos mokymais, Mokykla numato savo metinėje išlaidų sąmatoje.

Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“
pagrindinės mokyklos darbuotojų
civilinės saugos mokymo tvarkos aprašo
1 priedas

VILNIAUS R. BEZDONIŲ „SAULĖTEKIO“ PAGRINDINĖ MOKYKLA

DARBUOTOJŲ CIVILINĖS SAUGOS MOKYMO PROTOKOLAS

20 m. d.
Bezdonys

Mokymo data:

Mokymo temos ir forma:

Mokymo vykdytojas:

Mokymo dalyvių sąrašas:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Žinių patikrinimo sprendimas
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

(atsakingo asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)
